

Ministerul Educației și Cercetări al Republicii Moldova
Colegiul Național de Coregrafie

„Aprob”

Directorul Colegiul Național de Coregrafie

09.12.2021

Curriculumul modular

S.06. O. 029 Dans contemporan VI

Specialitatea

21590 Coregrafie

Calificarea

265303 Balerin

Chișinău 2021

*Curriculum a fost elaborat în cadrul Proiectului
EuropeAid/1333700/C/SER/MD/12
Asistență tehnică pentru domeniu învățământ și formare profesională
În Republica Moldova,
Implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene*

Autori:

Filipciuc Alina, Director adjunct, profesor Dans clasic , Dans popular- scenic , grad didactic II, Colegiul Național de Coregrafie

Ispir Valentin, profesor Dans contemporan, Colegiul Național de Coregrafie

Aprobat de :

Consiliul metodico-științific al Colegiului Național de Coregrafie

09.12.2021

Recenzenți:

1. Soșnicova Alexandra, profesor Dans contemporan, Colegiul Național de Coregrafie
2. Gîrneț Eugen, profesor, grad didactic superior, Colegiul Național de Coregrafie

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația,utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	4
III.	Competențele profesionale specifice modulului.....	5
IV.	Administrarea modulului.....	6
V.	Unități de învățare.....	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	9
VII.	Studiu individual ghidat de profesor	9
VIII.	Lucrările practice recomandate.....	10
IX.	Sugestii metodologice.....	10
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	12
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	13
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	14

I . Preliminarii

Disciplinele din aria curriculară *Coregrafie*, constituie căi de formare pentru calificarea Balerin, care are ca obiectiv instruirea diversificată a elevilor. Se creează, astfel, premise pentru o viitoare integrare profesională a absolvenților, conform propriilor opțiuni , dar și pentru orientarea lor judicioasă în studiul ulterior.

Acest document reprezintă un instrument de lucru care prevede deplasarea accentului pe acumulările mecanice de cunoștințe pe asimilarea lor creativă, de pe caracterul informativ pe cel formativ al educației artistice specializate, centrând interesul pe elev și pe opțiunile sale. Profesorul are astfel o libertate sporită de a acționa în funcție de particularitățile individuale ale elevilor, de opțiunile acestora, dar și în funcție de mijloace didactice de care dispune (înregistrări video , kinetograme, literatura de specialitate etc.). Responsabilitatea profesorului față de calea aleasă în dezvoltarea competențelor, prin diversificarea conținuturilor, crește evident în aceeași măsură.

Unitatea de curs „Dans contemporan” – reprezintă un curs teoretico-practic cu caracter introductiv, pregătitor. Obiectivul principal este extinderea diapazonului creativ, oferirea deprinderilor și cunoștințelor de bază în domeniul dansului contemporan, contribuirea pentru integrarea disciplinei în sistemul instruirii profesioniștilor absolvenților.

Luând în considerare interesul deosebit în secolele XX–XXI față de dansul contemporan și folosirea diverselor tendințe și direcții în reprezentările teatrale, accentul principal în studiul disciplinei în cauză se plasează asupra studiului tehnicilor de bază, interpretarea corectă a cunoștințelor obținute, studierea principalelor tendințe în evoluția dansului contemporan și rolului său în coregrafia contemporană.

Pentru parcurgerea cu succes a acestui modul, concomitent elevul studiază disciplinele următoare:

F.06.O. 009 Bazele antreprenoriatului II ;

F.06.O.011 Istoria artelor II;

S.06. O. 017 Dans clasic VI;

S.06.O.035 Dans de caracter VI.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.

Disciplina *Dans contemporan* are un rol esențial atât în formarea inițială, cât și în cea continuă a specialistului în domeniul artei coregrafice. Artă baletului contemporan permite modificarea radicală a artei coregrafice cu efecte favorabile pentru dezvoltarea a unui artist de balet.

Studiu acestei discipline va contribui la formarea competenței profesionale în însușirea unui anumit repertoriu coregrafic.

Modulul *Dans contemporan* are următoarele competențe generale:

- Să cunoască specificul tehnicii executării dansului jazz-modern și modern-dance (nivelele inițial și mediu);
- Să cunoască mijloacele expresive ale dansului jazz-modern și modern-dance;
- Să cunoască bazele tehnicilor Release și Body awareness;
- Să înțeleagă elementele compoziției și bazele improvizării (nivelul primar);
- Să interpreteze eficient și să folosească în practică dinamica tehnicilor jazz-modern și modern-dance;
- Să folosească aptitudinile deprinse în compoziție și improvizare pentru crearea propriilor reprezentări coregrafice.
- Să aplice principiile didactice și să cunoască modalități de optimizarea a relației dintre student și profesor.
- Să utilizeze fundamentele teoretice specifice Dansului contemporan în procesul de creare a noilor compoziții coregrafice;

Disciplina de specialitate propusă oferă elevilor oportunități de a se integra în profesie și de a face față situațiilor concrete de lucru. Cunoștințele și abilitățile obținute pe parcursul studierii acestei discipline, vor servi ca fundament pentru formarea profesională a elevilor.

Familiarizarea elevilor cu limbajele specifice fiecărui gen de dans, în vederea diversificării capacității de expresie, abilitățile și comportamentele caracteristice viitorului artist de balet, formate în cadrul acestor discipline, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes.

III. Competențele profesionale specifice modulului

CS1.Formarea abilităților coregrafice necesare pentru interpretarea artistică.

CS2.Cunoașterea regulilor de interpretare a elementelor coregrafice.

CS3.Interpretarea corectă a elementelor coregrafice.

CS4.Dezvoltarea gândirii creative și memoriei kinestezice, ce îi va permite să monteze diferite scene coregrafice.

CS5.Dezvoltarea multilaterală a personalității prin realizarea aspectelor de bază ale educației coregrafice – formativ, educativ și interactiv.

CS6.Acumularea unui ansamblu de cunoștințe teoretice și practice și aplicarea lor în montarea coregrafică proprie.

CS7. Valorificarea cunoștințelor teoretice în practica coregrafică.

CS8. Realizarea scenică a compozițiilor coregrafice.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practica			
VI	30	-	15	15	Examen	1

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Principiile fundamentale ale tehnicii modern-dance		

UC1.Tehnicile și principiile de izolare ale diferitor părți ale corpului.	1.1 Scurtă incursiune în istoricul apariției modern-dance. Conceptul. Etapele evoluției. Specificul limbajului coregrafic. 1.2 Concepțiile perceperii corpului uman, ale interacțiunii cu gravitatea, ale mișcării naturale. 1.3 Particularitățile poziționării picioarelor, mâinilor, corpului; interacțiunea ritmului respirației, îndemnul mișcării și tempourile ritmice ale dansului. 1.4 Lucrul asupra respirației, principiile și studierea spațiului. Studierea imboldului intern și impulsului dinamicii. Strategia audierii interne.	A.1 Să cunoască originile și etapele evoluției tehnicilor modern-dance-lui; A.2 „A intra în spațiul delimitat” și „a ieși” din acest spațiu; A.3 A coordona respirația în timpul mișcărilor; A.4 A percepe, recepționa și a oferi impulsul dinamic al mișcării; A.5 A interacționa cu gravitatea; A.6 A elibera corpul.
2. Principalele exerciții în centrul sălii, lucrul la bară		
UC 2. Rolul și importanța nivelului poziției corpului în modern-dance: lucru în zona de parter, pași, sărituri, rotații.	Nomenclatorul exercițiilor la centru: 2.1 Încalzire. Strach-static cu dinamic Exersis. Teh. Izolare Teh. Parter Adagio Grand Battement Cross- Combinație de mișcări în care să fie incluse toate direcțiile. Improvizație Percuție corporală. Tap-dance. Terminologia și pașii de bază. Single time step. Tehnica-Contact improvisation. Principiile de bază în partnering. Urcări (up-uri) naturale. B)Prize c)Repartizarea greutății. Strach-relax. Exerciți pentru extinderea și relaxarea muschilor 2.2 Încalzire. Strach-static cu dinamic Exersis. Teh. Izolare Teh. Parter Adagio Grand Battement Cross- Combinație de mișcări în care să fie incluse toate direcțiile. Improvizație Percuție corporală. Tap-dance. Terminologia și pașii de bază. Double time step. Tehnica-Contact improvisation.	A.7 Să interpreteze eficient și să folosească în practică dinamica tehnicilor propuse. A.8 Să cunoască specificul tehnicii executării studiului propus. A.9 Să cunoască mijloacele expresive ale stilurilor propuse. A.10 Să cunoască bazele tehnicilor contact improvisation. A.11 Să dezvolte capacitatea de frazare a elementelor simple în structuri complexe. A.12 Să înțeleagă elementele compoziției și bazele improvizării (nivelul primar) A.13 Să folosească aptitudinile deprinse în compoziție și improvizare pentru crearea propriilor reprezentări coregrafice.

	Principiile de bază în partnering. Cădere și ridicare b) Punctul de atingere constant, întrerupt (rulare) Strach-relax. Exerciți pentru extinderea și relaxarea muschilor 2.3 Încălzire.Strach-static cu dinamic Exersis. Teh. Izolare Teh. Parter Adagio Grand Battement Cross- Combinație de mișcări în care să fie incluse toate direcțiile. Improvizație Percuție corporală. Tap-dance. Terminologia și pașii de bază. Triple time step. Tehnica-Contact improvisation. Principiile de bază în partnering. Echilibru b) Contrabalansare. Strach-relax. Exerciți pentru extinderea și relaxarea muschilor 2.4 Încălzire. Strach-static cu dinamic Exersis. Teh. Izolare Teh. Parter Adagio Grand Battement Cross- Combinație de mișcări în care să fie incluse toate direcțiile. Improvizație Percuție corporală. Tap-dance. Single traveling time step. Sh/S.Sh'.Bc'.Bc'.Ho.S'.Sh/S]2 Hop/Suffle Tehnica-Contact improvisation. Principiile de bază în partnering. Tehnica de a conduce și de ascultare (a urma). Ascultarea în dans înseamnă dezvoltarea calității răspunsului la impulsuri, atât ale tale, cât și ale partenerului de dans. Aceasta înseamnă că ne deschidem conștiința senzorială prin vedere, auz, simțire, atingere Strach-relax. Exerciți pentru extinderea și relaxarea muschilor 2.5 Încălzire. Exersis. Teh. Izolare Teh. Parter Adagio	A.14 Să aplice principiile didactice și să cunoască modalități de optimizare a relației dintre elev-profesor. A.15 Să utilizeze fundamentele teoretice specifice Dansului contemporan în procesul de creare a noilor compoziții coregrafice. A.16 Să valorifice cunoștințele teoretice în practice coregrafică.
--	---	--

	Grand Battement Cross- Combinație de mișcări în care să fie incluse toate direcțiile. Improvizație Percuție corporală. Tap-dance. Tehnica-Contact improvisation. Principiile de bază în partnering.	
--	--	--

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practica/seminar	
1.	Principiile fundamentale ale tehnicii dansului contemporan.	10	-	5	5
2.	Principalele exerciții în centrul sălii, lucrul la bară	20	-	10	10
	Total	30	-	15	15

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Principiile fundamentale ale tehnicii dansului contemporan.			
1.1 Tehnicile și principiile de izolare ale diferitor părți ale corpului.	1.1 Studierea principalelor tendințe în evoluția dansului contemporan și rolul său în coregrafia contemporană. 2.1 Exerciții în forma scrisă și executată.	Prezentarea exercițiilor.	Prestabilite de profesor.
2. Principalele exerciții în centrul sălii, lucrul la bară.			
2.1 Nomenclatorul exercițiilor stabilit pentru anul respectiv de	2.1 Studierea tehnicilor	Prezentarea exercițiilor.	Prestabilite de profesor.

studii la centru.			
2.2 Reproducerea corectă a elementelor studiate.	2.2 Formarea deprinderilor profesionale de folosire a materialului lexic al dansului contemporan..	Demonstrarea desrierii corecte a elementelor.	

VIII. Lucrările practice recomandate

Pentru disciplina *Dans contemporan* se sugerează următoarele conținuturi detaliate:

1. Executarea exercițiilor la bară, pentru dezvoltarea carcasei musculare.
2. Înlăturarea defectelor fiziologice cu ajutorul exercițiilor auxiliare.
3. Dezvoltarea coordonării.
4. Formarea deprinderilor de a interpreta după model și apoi independent un text coregrafic.
5. Dezvoltarea ritmicității și coordonării mișcărilor în funcție de ritmul muzicii.
6. Interpretarea creativă, aplicând limbajul propriu artei coregrafice.

IX. Sugestii metodologice

Pentru predarea-învățarea modulului în cauză se recomandă utilizarea următoarelor metode de învățare:

Nr.crt.	Unitatea de învățare	Metode de învățare	
		Practica	Individual
1.	Principiile fundamentale ale tehnicii dansului contemporan.	• Explicația • Demonstrarea • Exercițiul	• Exercițiul • Analiza • Conșteintizarea
2.	Principalele exerciții în centrul sălii, lucrul la bară.	• Conversația didactică • Comparația • Legătura interdisciplinară • Acțiune emoțională • Activități creative	• Comparația • Problematizarea • Observații • Euristica • Legături interdisciplinare

Noțiunile de bază a unității de curs *Dans contemporan* sunt competențele care se formează și se dezvoltă în procesul de formare profesională. Acestea vor fi modelate prin organizarea eficientă a procesului de instruire. De modul cum este organizat procesul didactic depinde nivelul de formare a competențelor. Profesorul urmează să-și structureze lecțiile după conceptul esențial ale temei proiectate. Raționalitatea temelor este predată ținându-se cont de posibilitățile oferite, de

strategia centrării pe elev în procesul educațional, când însușirea și formarea sunt interseci prin participarea elevului ca atare, cu sprijinul sau sub îndrumarea profesorului. Aici elevul are locul central în învățare, comportamentul său trebuie să ilustreze seriozitate, autonomie, inițiativă, angajare în căutare și comunicare. În felul acesta, cunoștințele elevilor nu mai sunt fixe, ele evoluează, se revăd, intră în noi structuri, scheme.

Reușita studierii profunde a disciplinei *Dans contemporain*, nu în ultimul rând, depinde de timpul pe care –l poate acorda profesorul unui elev, de aceea curriculum, prevede lecții obligatorii în grup și individuale.

Profesorul va trebui să țină cont de posibilitățile creatoare fiecărui elev. Este bine venită conturarea traseelor individuale de evoluție profesională a viitorilor artiști de balet. Predarea cursului include gândire creatoare și novatorie, care face posibilă stăpânirea cu succes a situațiilor de învățare.

Rolul profesorului este de a contura sarcina, apoi de a clarifica cu elevii motivația cunoașterii, a asista la găsirea realizării a acestei sarcini, oferind puncte de sprijin fiind de fapt un mentor coregraf.

Se recomandă ca limbajul să fie asociat și integrat semnificațiilor originare ale tradițiilor locale sau național europene, obiceiurilor comportamentale și vestimentare. Este bine ca fiecare zonă folclorică și fiecare stil să fie ilustrate printr-un studiu coregrafic cu evoluție în grup, sinteză prin care se însumează etapele demersului didactic.

Recomandările metodologice privind disciplina *Dans contemporain*, prin care începe procesul de însușire a repertoriului coregrafic, au la bază principii:

1. Respectarea strictă a particularităților de vârstă, unde se urmărește selectarea unui repertoriu adecvat capacităților de înțelegere, mijloacelor de redare-interpretare proprii nivelului de evoluție
2. Respectarea nivelului tehnic atins în cadrul orelor de predare a limbajelor coregrafice. Cerințele tehnice ale repertoriului trebuie să fie în concordanță cu nivelul de pregătire specific anului de studiu care, la rândul său, depinde de dezvoltarea psiho-somatică a elevilor.
3. Accentuarea caracterului expresiv al mișcărilor- coordonată prin care vizează înțelegerea raportului expresiv între formă și conținut a structurii coerente a partiturii coregrafice și a relației dintre ritmul mișcării și cel al muzicii. Parcurgerea repertoriului nu se face ca scop în sine, ci ca mijloc pentru atingerea competențelor interpretului și ca element indispensabil desăvârșirea personalității artistului în devenire.

Demersul didactic va fi ierarhizat, începându-se prin prezentarea conținutului ideatic al repertoriului abordat, prin sublinierea particularităților personajelor ce urmează a fi interpretate și încheind prin analiza structural spațială și temporală a partiturii coregrafice alese.

Se recomandă utilizarea analizei materialelor vizionate și a spectacolelor coregrafice, pentru crearea unor modele, prin rapoarte la care să construiască concepția proprie a fiecărui elev. Este de dorit ca aceste modele să nu fie imitate mecanic, ci să fie asimilate creativ.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea se va realiza pe baza observației continue a elevilor sau, sumativ, în cadrul spectacolelor anuale. Evaluarea pune în evidență măsura în care se formează competențele specifice unității de curs. Activitățile de evaluare permit lichidarea greșelilor și corectarea operativă a lor, evidențierea succeselor, motivația elevilor pentru obținerea unui rezultat de succes.

Axarea procesului de învățare- predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Criteriile de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permit elevilor să demonstreze deținerea competențelor specifice disciplinei. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări sumative ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a soluționa situațiile de problema.

Pentru aprecierea cu notă a elevilor propunem următoarele forme de evaluare:

- Evaluare a periodica: Master-class, lectie publică.
- Evaluare finală: Examen practic.

Examen:

10 – Interpretarea perfectă în muzică și explicarea tehnicii de interpretare. Crearea cunoștințelor de interpretare corectă a figurilor, combinații, pașii de baza.

9 – Se permit mici greșeli la interpretarea figurilor dansurilor și combinațiilor, tehnica interpretării.

8 - Greșeli la interpretarea elementelor de baza și a combinațiilor.

7-6- Insuficientă cunoaștere despre materialul muzical și interpretarea tehnica.

5- Cunoștințe minime: tehnica interpretativa a mișcărilor slab prezentate. Combinații greșit compuse.

4-3 - Absență totală a cunoștințelor despre obiect. A nu cunoaște nici un răspuns la o întrebare, figurile de baza, tehnica interpretării, materialul muzical.

1-2- Absență totală a cunoștințelor despre obiect. A nu cunoaște nici un răspuns la o întrebare, figurile de bază, tehnica interpretării a elementelor, materialul muzical.

Criteriile recomandate pentru evaluarea sumativă a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. Crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Noțiuni teoretice. Cunoașterea limbajului coregrafic.	• Utilizarea corectă a terminologiei în cauză. • Posedarea regulilor de interpretare. • Identificarea originii a elementului coregrafic propus.
2.	Executerea corectă, fluentă a exercițiilor recomandate, corespunzătoare nivelului de pregătire.	• Memorarea combinațiilor. • Corectitudinea pozițiilor coregrafice (în contextul exercițiului propus). • Receptivitatea față de diversitatea culturală definită istoric și geografic. • Viziunea clară asupra spațiului necesar. • Disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice autentice.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințele față de sălile de curs:

- Săli de balet cu condiții adecvate ergonomice (bară continuă, oglindă, iluminat artificial sau mixt suficient).
- Instrument muzical în stare de funcționare.
- Echipament de balet ce corespunde cerințelor profesionale.
- Rechizite coregrafice în conformitatea cu studiu propus.
- Material didactic.
- Suport audio-video.

XIII. Resursele didactice recomandate elevilor

1. Балет. Энциклопедия. – М.: Советская энциклопедия, 1981
2. Бежар М. Мгновения из жизни другого. Мемуары. – М.: Союзтеатр, 1989.

3. Васенина Е. Российский современный танец. Диалоги. Emergency Exit. – М.: 2005.
4. Гердт О. Неустойчивое равновесие // Балет. – 1991. - №1.
5. Добротворская К. А. Айседора Дункан и театральная культура эпоху модерн. – Л.: ЛГИТМ и К, 1992.
6. Домрина Н. Мари Вигман // Советский балет. – 1989.- №4
7. Никитин В. Ю. Модерн – джаз танец. – М.: ГИТТИС, 2000
8. Скотт Ю. Американский театр Алвина Эйли // Советский балет. – 1991.- №3
9. Суриц Е. Балет и танец в Америки. Очерки истории. – Екатеринбург: Изд-во госуниверситета, 2004
10. Суриц Е. Пластический и ритмопластический танец: его жизнь и судьба в России // Советский балет. – 1988.- № 6
11. Тарасова Н. Марта Грехэм // Советский балет. – 1990.- №1.
12. Федорова Л. Африканский танец. Обычаи, ритуалы, традиции. – М.: Наука, 1987
13. Dance magazine (Нью-Йорк) / Специальный выпуск памяти Марты Грэхем // Балет. – 1992 .- № 3